

A close-up portrait of Arjan Knottnerus van Tarkett Sports, a man with grey hair, a beard, and glasses, smiling slightly. He is wearing a dark blue sweater over a patterned shirt. The background is a blurred outdoor setting with a green field and a blue sky.

‘Praktijkervaring met nieuwe non-infillvelden is hard nodig’

Arjan Knottnerus van Tarkett wil nieuwe velden aanleggen voor feedback

Dat infill-kunstgrasvelden in de toekomst zullen plaatsmaken voor non-infill, lijkt Arjan Knottnerus van Tarkett Sports onvermijdelijk in het licht van de microplasticdiscussie. Om de speelervaring op non-infill te optimaliseren, is feedback van spelers volgens hem onmisbaar. Zo zullen deze velden stap voor stap steeds beter worden.

Auteur: Bart Mullink

Minder verspreiding van microplastics is hét argument om te blijven werken aan alternatieven voor infill-kunstgrasvoetbalvelden, vindt Arjan Knottnerus van Tarkett Sports. Deze leverancier van verschillende kunstgrastoepassingen ziet zich geplaagd voor een dubbele opgave. De milieubelasting moet omlaag, maar dat mag niet ten koste gaan van andere kwaliteiten. Verdere productverbetering is daarom de uitdaging waaraan clubs en bedrijven wat hem betreft samen blijven werken. Ervaringen in de praktijk vormen input voor verdere productontwikkeling. De bedoeling is op die manier de minpunten waarover spelers reppen te ondervangen. ‘Zo zal de gebruikskwaliteit stap steeds beter worden. Non-infill moet uiteindelijk kwalitatief niet onderdoen voor infill-varianten. Al zal de spelervaring toch anders zijn, want non-infill blijft een ander soort veld. Het is dus ook een kwestie van gewenning.’ Wie weet, overweegt hij, worden mensen zelfs ooit enthousiast. ‘Toen kunstgras werd geïntroduceerd, was iedereen aanvankelijk ook sceptisch. Nu wil een deel van de clubs niet anders meer.’

Voordeel

Wat de bespeelbaarheid betreft, ziet hij zeker nu nog geen redenen om non-infill te kiezen boven infill. ‘Niet voor de speelprestaties. En voor de beheerder is er ook geen voordeel mee te behalen wat betreft uitgaven voor aanschaf en onderhoud. Ook geen nadeel trouwens, want de kosten zijn vergelijkbaar. Blijft over de verspreiding van microplastics. Dat is waarom het op de agenda staat.’

Voor het voetbal zelf zijn er dus weinig argumenten voor non-infill, behalve dat milieuvriendelijkheid iedereen aangaat en dus ook voetbal-

5 min. leestijd

lers. Heel anders wordt dit als kunststof rubber infill wordt verboden (Europees aangekondigd vanaf 2028). Dan zal volgens Knottnerus blijken dat er geen toereikend infill-alternatief beschikbaar is. Natuurlijke varianten zijn wel te krijgen en worden al toegepast. Tarkett levert ze van kurk en sinds enige tijd ook van olijpitten. Maar, weet Knottnerus, het gaat dan om grondstoffen die beperkt beschikbaar zijn. Er is veel te weinig van om alle bestaande rubber infill te vervangen. 'Het gevolg van de toenemende vraag zal in elk geval zijn dat de prijzen omhooggaan. Dan wordt non-infill snel aantrekkelijk. In de tussentijd moeten de eigenschappen waarover nog discussie is, zoals grip en weerstand, zo zijn verbeterd dat de scepsis kan verdwijnen.'

'Voetballen op een non-infillveld is ook een kwestie van gewenning'

Feedback

Reden genoeg dus voor de voetballerij, zo onderstreept Knottnerus, om het niet te laten bij de evaluatie van de aangelegde pilotvelden. Het positieve van gerapporteerde minpunten is voor hem dat die een welkome input vormen voor verbetering. 'Om oplossingen te testen,

moet je velden aanleggen die het hele jaar worden gebruikt, in allerlei weersomstandigheden: warm, koud, vochtig, droog. Dan krijg je feedback van de spelers over hoe de velden echt worden ervaren. Zoiets krijg je met alleen laboratoriumproeven nooit volledig in beeld.' Hij vindt het een goede ontwikkeling dat er wordt gewerkt aan laboratoriumtests waarbij grip en weerstand van speler en bal op het veld nog beter kunnen worden nagebootst. 'Maar met alleen laboratoriumtests zullen de speleigenschappen nooit volledig in beeld komen. Daarom moeten nieuwe non-infillvelden aangelegd blijven worden, om te zien hoe een en ander echt uitpakt in de praktijk.'

Balrol

Tarkett heeft in het verleden bijvoorbeeld twee typen non-infillvelden ontwikkeld die volgens laboratoriumproeven dezelfde performance zouden moeten hebben. 'Toch kregen we over het ene klachten en over het andere niet. Dat was reden voor ons om met dat eerste type te stoppen.' Het ging toen om een 100 procent monofilament-veld. 'We hebben van alles geprobeerd om dat te verbeteren, maar uiteindelijk hebben we het vervangen. Het andere type veld, waarover geen klachten kwamen, was een combinatie van monofilament en gefibrilleerde vezel. Samen zorgen die voor zowel een goede balrol als goede grip voor de spelers.'

Non-infillveld bij ORC Rosmalen

Een dergelijke bevinding draagt bij aan de verdere ontwikkeling van zo goed mogelijk bespeelbare velden, schetst Knottnerus. Monofilament, gefibrilleerde of getexturiseerde vezels: hij ziet allerlei denkbare combinaties waarmee valt te sleutelen aan de speeleigenschappen. 'Welke technieken je ook toepast, het gaat er uiteindelijk om hoe het veld in de praktijk presteert.'

Aangepast

Het besproken 100 procent monofilament-veld noemt hij generatie één, die vanwege de niet-oplosbare gladheidsproblemen definitief van de agenda kan. 'Twee jaar geleden hebben we in Groningen en in Den Bosch dat andere type aangelegd, met de combinatie van monofilament en gefibrilleerde vezels. Ook hebben we de zandvulling iets aangepast om de eigenschappen te verbeteren, met wat grover en toppiger zand.' Om de goede eigenschappen vervolgens zo te houden, viel het oog op de zogeheten Aerator. Dit onderhoudsapparaat wordt al langer gebruikt om traditionele infill los te woelen. De machine is voorzien van twee prikrollen die samen licht wikkend werken, wat eveneens ideaal bleek om het aanwezige zand in de onderlaag van een non-infillveld los te woelen.

Een specifieke vorm van verminderde grip, die niet uit laboratoriumtesten is gebleken en niet direct door de spelers is ervaren, deed zich alleen voor onder specifieke weersomstandigheden. Dat euvel kwam aan het licht toen een aangelegd veld in de najaarsperiode iets vochtig, oftewel dauwig werd. Hetzelfde gebeurde niet als het regende en ook niet als het droog weer was. 'Daar kom je pas achter als een veld langer wordt gebruikt. Zonder de praktijkervaring zouden we het niet gauw ontdekken en dus ook niet kunnen oplossen.'

Zand

Non-infillvelden krijgen overigens wel een bescheiden vorm van infill, in de vorm van zand. Knottnerus onderstreept dat er op dit moment nog geen goed presterend veld aan te leggen is zonder zand. Daarmee is de huidige non-infill feitelijk geen echte non-infill, erkent hij. 'Je hebt per se wat zand nodig in de onderlaag om een goede grip te krijgen.'

Hij adviseert om voor de beste oplossingen ook over de grens te kijken, want de microplastic-discussie is overal in volle gang. Zo ontwikkelde Tarkett voor Duitsland een oplossing met een

opener structuur, die daar naar zijn zeggen al jaren naar tevredenheid functioneert. 'De hoeveelheid zand is hetzelfde als die we in Nederland gebruiken, maar doordat de mat wat opener is, is het effect van het zand op de grip groter.'

Deze Duitse variant is minder zwaar qua vezels, wat inhoudt dat er minder plastic in gaat. 'Dat is ook een voordeel uit milieuoogpunt. Want al heb je bij non-infillvelden geen microplasticverspreiding door infill, de kunstgrasmat zelf moet drie tot vier keer zo zwaar zijn. Dat is ook allemaal plastic. Slijtage van de mat zorgt ook voor microplastics in het milieu.' Hij omschrijft de Duitse oplossing wat betreft de kenmerken als een hybridevariant, iets tussen een infill- en non-infill -veld in. 'Je kunt het ook een lichtversie van non-infill noemen. Mogelijk komen we daar in de toekomst wel op uit: een tussenvorm tussen traditionele infill en non-infill.'

Recyclebaar

Een extra milieuvoordeel van non-infill, al dan niet met zand, is de betere recyclebaarheid, zegt Knottnerus. Zo'n veld bestaat uit één soort kunststof, die daardoor goed in zuivere vorm is terug te winnen. De aanwezigheid van zand zou geen probleem zijn. Dat veroorzaakt om te beginnen geen plasticmix. 'En je kunt het er goed uit schudden.'

Om non-infill tot een succes te maken, kijkt hij behalve naar de velden ook naar het gebruik. 'Misschien moeten we gaan nadenken over het juiste schoeisel. We hebben wat onderzoek gedaan en zagen dat schoenen die worden aangeprezen voor kunstgras juist op non-infill het slechtst presteren.' Als het met iets andere noppen al beter gaat, zou dat ook een oplossing zijn. 'Vrijwel alle voetballers hebben tegenwoordig toch al meerdere schoenparen voor verschillende omstandigheden.' De KNVB staat nog steeds op het standpunt dat je met elke voetbalschoen op elk veld moet kunnen spelen. 'Misschien moeten we hierover anders gaan denken, want we kunnen niet om de microplasticdiscussie heen.'

Hij hoopt dat er een variant in beeld komt die door spelers op handen wordt gedragen. 'Zover zijn we nog niet. Daaraan moeten we blijven werken, met de clubs en de KNVB.'

